

РЕШЕНИЕ

№ 793

гр. София , 06.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ ГРАЖДАНСКИ в публично заседание на петнадесети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Иванка Ангелова
Членове:	Красимир Машев Златина Рубиева

при участието на секретаря Ива Андр. Иванова
като разгледа докладваното от Красимир Машев Въззивно гражданско дело
№ 20201000503166 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 3686/23.06.2020 г., постановено по гр. д. № 11572/2016 г. по описа на СГС, I ГО, 8 състав, изцяло са отхвърлени предявените от „Булгарплод експорт импорт” ЕООД срещу Агенция „Пътна Инфраструктура” (АПИ), Община Девин и „Национална електрическа компания” ЕАД („НЕК” ЕАД) кумулативно пасивно субективно съединени деликтни искове с правно основание чл. 49 ЗЗД, във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД за заплащане солидарно на сумата от 200000 лв., представляваща компенсаторно обезщетение за причинени имуществени вреди от твърдяното противоправно поведение на служители при ответниците, изразяващо се в пораждаване на основание за разваляне на предварителен договор за покупко-продажба от 28.09.2010 г. - поради **виновно** (субективно) неизпълнение на договорно задължение, вследствие на което ищецът е заплатил получения задатък в двоен размер, респ. неустойката, уговорена в клаузата на чл. 12, във вр. с чл. 7, ал. 1 от предварителен договор за покупко-продажба с рег. № 6416/15.10.2010 г. на нотариус М. Г., ведно със законната мораторна лихва от подаване на исковата молба - 20.09.2016 г., до окончателното ѝ изплащане.

Срещу така постановеното решение е предявена въззивна жалба от ищеца, в която се излагат съображения за неправилност поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Въззивникът поддържа, че първоинстанционният съд необосновано е приел за установено, че причинно-следствената връзка между поведението на лицата, на които е възложено извършването на СМР от ответниците, и настъпването на твърдените имуществени вреди не е пряка, а опосредствена, респ. че неправомерното поведение, което се изразява в изграждане на бетонова подпорна стена покрай имота и неговия вход - в отклонение от одобрените строителни книжа за строеж „Входна пътна артерия на гр. Девин-път III-197”, е **временно**. Твърди, че Разрешението за строеж от 18.03.2010 г. за изграждане

на пътна артерия не е предвиждало изграждане на подпорна стена на входа на процесния имот и строителните дейности са започнали на 20.12.2010 г. - след подписан Протокол № 2 за откриване на строителна площадка и ниво. Счита, че именно изграждането на процесната подпорна стена (в отклонение от одобрените строителни книжа), която е възпрепятствала транспортния достъп до обекта, предмет на релевантния предварителен договор за покупко-продажба, е единствената причина за неизпълнение на поетото договорно задължение от обещаателя по него (ищеца) за прехвърляне правото на собственост върху предмета на този договор - „имотът не може да бъде използван по предназначение, тъй като **в резултат на извършени строителни дейности е затворен достъпът до централния вход и камионите не могат да влизат и разтоварват стока**”. Твърди, че макар и в момента да съществува транспортен достъп до процесния УПИ, това се дължи на извършения насип до нивото на пътя и на изградената подпорна стена (около 2 метра) - след премахване на всички сгради в имота.

Въззиваемият АПИ е подал в законоустановения срок по чл. 263 ГПК отговор на въззивната жалба, в която поддържа становище за нейната неоснователност, тъй като агенцията е само съгласувателна институция, но не и възложител съгласно чл. 73, ал. 1 ЗУТ и не е участник в процедурата на строителството съгласно чл. 160, ал. 1 ЗУТ. Счита, че процесната реконструкция на пътя е била наложителна, поради заливане на участъка от високите води на язовир „Цанков камък”. Оспорва твърдението за настъпване на вредоносен резултат, както и наличието на пряка причинно-следствена връзка между твърдения **конкретен** вредоносен резултат (възникване на задължение за заплащане на неустойка) и извършените СМР. Счита, че въпреки изграждането на процесната подпорна стена достъп до имота е могъл да бъде осъществяван от друга - второстепенна, улица (от южната му страна). Поддържа становище за привидност по отношение на предварителния договор между двете дружества.

Въззиваемият „НЕК” ЕАД в подадения писмен отговор оспорва основателността на въззивната жалба, като твърди, че дори и да е налице твърдяното от ищеца противоправно поведение на ответниците - допускане изграждането на подпорна стена в отклонение от одобрените строителни книжа, вследствие на което е възпрепятстван свободният транспортен достъп до имота, предмет на релевантния предварителен договор за покупко-продажба, то не е в пряка причинно-следствена връзка с твърдения вредоносен резултат - заплащането на уговорената в този договор неустойка за **виновно** неизпълнение на договорно задължение. В този смисъл, поддържа релевирания в отговора на исковата молба правен довод, че не е възникнало правното задължение за заплащане на уговорената в предварителния договор неустойка, тъй като неизпълнението на породеното договорно задължение за прехвърляне на процесния имот в състояние, годно да бъде ползвано съобразно неговото обичайно предназначение - като складова база (при преустановен транспортен достъп), не е обусловено от виновното поведение на обещаателя по предварителния договор, а от обстоятелства извън неговата воля, изключващи на основание чл. 81 ЗЗД неговата имуществена отговорност. Навежда довод за необоснованост на първоинстанционното решение в частта, в която е прието, че временно е бил ограничен транспортният достъп до имота, като твърди, че от събраните по делото доказателства, вкл. и от изслушаната СТЕ не може **по категоричен** начин да се установи дали изградената подпорна стена е ограничила този транспортен достъп.

В законоустановения срок писмен отговор е подал и въззиваемият Община Девин, който излага подробни правни доводи за нейната неоснователност. Не оспорва обстоятелството, че процесната подпорна стена не е била предвидена в одобрените строителни книжа, но тя е била изградена поради възникнала техническа необходимост - ограниченият временно транспортен достъп до процесния имот бил своевременно (в по-

късен етап) възстановен.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на оспорения съдебен акт.

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, поради което е допустима, но се явява неоснователна.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо в обжалваната част.

СГС, ГО, 8 състав е бил сезиран кумулативно пасивно субективно съединени деликтни искове с правно основание чл. 49 ЗЗД, вр. чл.45, ал. 1 ЗЗД.

За да постанови обжалваното решение, първоинстанционният съд е приел, че с Разрешение за строеж № 15/18.03.2010 г. компетентният административен орган е разрешил осъществяването на строеж „Входна артерия на гр. Девин – път III-197” с подобект в участъка от км. 89+970 до км. 90+800 и с възложители – АПИ, община Девин и „НЕК” ЕАД. Този строеж е извършен в непосредствена близост до имота на „Булгарплод експорт импорт” ЕООД, който се е задължил по вече сключен предварителен договор за покупко-продажба с трето неучастващо в процеса лице - „Девин инвест” ЕООД, да прехвърли правото на собственост върху притежавания от ищеца УПИ. В клаузата на чл. 12 от предварителния договор страните уговорили акцесорно задължение за обещателя – да заплати на купувача неустойка в размер на сумата от 200000 лв. за причинени имуществени вреди при неизпълнение на своето договорно задължение да прехвърли правото на собственост върху обекта на предварителния договор в състояние, годно да бъде използван съобразно предназначението му. При извършването на строителните работи е започнало изграждане на бетонова подпорна стена от северната страна на процесния имот с дължина 73 м. и с височина от 150 до 180 см. в отделни участъци. Тъй като по този начин се възпрепятствал транспортният достъп до складовата база, купувачът упражнил потестативно право за разваляне на предварителния договор, като поискал заплащане на уговорената между страните по предварителния договор компенсаторна неустойка (имотът е неизползваем по предназначение поради изградена подпорна стена, която пречи на транспортния достъп до имота). СГС е достигнал до фактическия извод, че тази пречка е била само временна, тъй като съгласно приетото като компетентно изготвено и неоспорено от страните заключение на СТЕ впоследствие транспортният достъп е бил възстановен. Според първоинстанционния съд не само това обстоятелство прекъсва пряката причинно-следствена връзка между противоправното деяние на служители на ответниците и настъпване на твърдения вредоносен резултат, но и фактът, че ищецът сключил процесния предварителен договор за продажба на своя имот „при наличие на вече отдавна издадено Разрешение за строеж...”, което предвижда извършване на мащабни инфраструктурни СМР; от съгласието на ищеца да поеме договорно задължение с неустоечна клауза, за задължение, което е опосредено като резултат и време от чужди действия, т.е. от срока на извършване на планираните в непосредствена близост до продавания имот СМР и впоследствие - да заплати доброволно на трето лице уговорената неустойка, без да направи никакво възражение и на практика доброволно”.

Въззивният съд, за да не обременява излишно изложението, трябва тук да изясни, че

последният правен довод за неоснователност на иска е неправилен, тъй като при пораждане на договорно правоотношение страните по него нито могат, нито са длъжни да съобразяват породените от договора субективни права и правни задължения с всяко **противоправно** поведение на трети лица, особено когато то ще бъде осъществено след пораждане на облигационната обвързаност. Напротив, ако противоправно деяние на правен субект, който е извън породеното относително правоотношение, е в пряка причинно-следствена връзка с неизпълнението на породено договорно задължение, би се породила имуществена отговорност за това трето на договорното правоотношение лице - арг. чл. 21, ал. 2 ЗЗД.

Предявените осъдителни иски за заплащане на обезщетение за причинени имуществени вреди е с правно основание чл. 49 ЗЗД, във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД, тъй като в обстоятелствената част на исковата молба ищецът навежда фактически твърдения за причиняване на имуществени вреди (заплащане на неустойка при разваляне на предварителен договор за покупко-продажба поради виновно неизпълнение на договорно задължение) вследствие на започнали СМР на 20.12.2010 г.

Отговорността на лицата, които са възложили другиму извършването на някаква работа, за вредите, причинени при или по повод на тази работа, е за чужди противоправни и виновни действия или бездействия. Тази отговорност има **обезпечително-гаранционна функция** и произтича от вината на натоварените с извършването на работата лица. Лицата, които са възложили работата, във връзка с която са причинени вредите, не могат да правят възражения, че са невиновни в подбора на лицата и да се позовават на други лични основания за освобождаването им от отговорност.

Когато вредоносните последици настъпват от действие или бездействие на лице, на когото е възложено да извършва определена работа, то правният субект, който е възложил тази работа, следва да носи уредената в чл. 49 ЗЗД, във вр. с чл. 45 ЗЗД гаранционно-обезпечителна отговорност за виновното деяние (действие или **бездействие**) на лицата, на които тя е възложена. Когато при изпълнение на така възложената работа е допуснато нарушение на предписани или други **общоприети** правила, отговорността е по чл. 45 ЗЗД, съответно чл. 49 ЗЗД. В този смисъл са задължителните за съда тълкувателни разяснения, дадени в т. 3 от Постановление № 4/1975 г. на Пленума на ВС и т. 2 от Постановление № 17/1963 г. на Пленума на ВС. Съгласно задължителните за съда тълкувателни разяснения, дадени в Постановление № 7/1959 г. на Пленума на ВС, юридическите лица отговарят по чл. 49 ЗЗД за вредите, причинени от техни работници и служители при или по повод на възложената им работа и тогава, когато не е установено **кой конкретно** измежду тях е причинил тези вреди.

Следователно, за да възникне обезпечително-гаранционната отговорност на възложителя за неимуществени вреди, причинени при или по повод на уговорената работа, трябва в обективната действителност да са настъпили следните юридически факти (материални предпоставки): 1) деяние (действие или бездействие); 2) противоправност (несъответствие между правно дължимото и фактически осъщественото поведение); 3) вреди (неблагоприятно засягане на имуществената сфера на увредения или накърняване на неговия телесен интегритет); 4) причинно-следствена връзка между противоправното поведение и настъпилите имуществени и неимуществени вреди (вредоносният резултат в съвкупния съпричинителен процес между явленията в природата следва да е закономерна, необходима, естествена, присъща последица от виновното противоправно поведение на делинквента); 5) вина на делинквента, която съобразно уредената в чл. 45, ал. 2 ЗЗД оборима презумпция се предполага и 6) виновното лице да е причинило вредите при или по повод на изпълнение на възложената работа.

От приетата от първоинстанционния съд СТЕ е установено, че към момента на огледа

е осигурен транспортен достъп до имота, който е директно от локалното платно, насипан и подравнен. Вещото лице е установило, че от северната страна има изградена подпорна стена, която е засипана и изравнена с равнището на пътното платно. Достига до фактическия извод, че вследствие изграждането на процесната подпорна страна временно транспортният достъп до имота е бил възпрепятстван, но предвид значителния период от време, изминал от осъществяването на процесните СМР до момента на извършване на огледа, за вещото лице е невъзможно да се правят изводи **дали точно пред входа на имота** е бил започнат изкоп за изпълнение на подпорната стена.

Но от всички актове на компетентните държавни органи, извършили проверка на процесния строеж, които представляват официални свидетелстващи документи по смисъла на чл. 179, ал. 1 ГПК, ползващи се с обвързваща съда материална доказателствена сила, се установява, че процесният строеж („подпорната стена” - с посочване на нейните координати и размери) е изпълнен в отклонение от одобрените строителни книжа. От скицата, която е съставна част от Констативен акт № 23/10.03.2011 г., издаден от контролни органи към РДНСК-Сектор Смолян, се изяснява, че подпорната стена е разположена успоредно на уличната регулационна линия - на разстояние от 3,10 м. от **съществуващата масивна едноетажна сграда** (основния склад, намиращ се в процесния парцел). Но от приетата от СГС съдебна експертиза не може по категоричен начин да се установи, че изпълнената в отклонение от одобрените строителни книжа подпорна стена е възпрепятствала транспортния достъп до складовата база - „**вероятно** са били създадени обстоятелства, възпрепятстващи транспортната достъпност до имота... предвид значителния период от време, изминал от датата на гореизложените констатации до момента на извършване на огледа от вещото лице е абсолютно невъзможно **на този етап** да се правят **изводи** за това дали **точно пред входа на имота** е изпълнена или е бил започнат изкоп за изпълнение на подпорна стена”.

Именно на ищеца принадлежи процесуалното задължение (доказателствената тежест) да установи чрез пълно (по несъмнен, безспорен начин) и главно доказване, че вследствие противоправното поведение на служители при ответниците (изпълнение на подпорна стена в отклонение от одобрените строителни книжа) се е достигнало до невъзможност имотът, предмет на процесния предварителен договор за покупко-продажба, да бъде използван съобразно своето предназначение - поради ограничаването на транспортния достъп, което обстоятелство да е в причинно-следствена връзка с пораждането и надлежното упражняване на потестативното право за разваляне на този предварителен договор от изправния кредитор - купувача по договора. А съобразно нормативните правила, уреждащи разпределението на доказателствената тежест в гражданския процес (арг. чл. 154, ал. 1 ГПК), неустановените по несъмнен начин в процеса на доказване правнорелевантни факти се считат за неосъществени в обективната действителност. От заключението на приетата от първоинстанционния съд СТЕ се установи само една **вероятност** за ограничаване на транспортния достъп до складовата база на ищеца, която не е достатъчна, за да се приеме по несъмнен начин причинно-следствената връзка между противоправното поведение на служители при ответниците и твърдения вредоносен резултат. Поради тези правни съображения поради неустановяване (чрез пълно доказване) на един от юридическите факти, включени във фактическия състав, обуславящ пораждането на деликтната отговорност на възложителите на процесните СМР, деликтните искове трябва да бъдат отхвърлени.

Но предявените искови претенции са изначално неоснователни - само по релевираните в исковата молба фактически твърдения.

За да възникне основание за разваляне на договора и заплащане на компенсаторна неустойка при разваляне, каквато се твърди, че е заплатена на купувача по процесния предварителен договор и която представлявала причинената на обещателя имуществена

вреда от виновното противоправно поведение на служители при ответниците, неизпълнението на поетото задължение от обещаателя за прехвърляне на правото на собственост върху имота в състояние, годно за неговото обичайно предназначение (като складова база) трябва да се дължи на **виновна (субективна) невъзможност**, а не на факти, които са извън волята и контрола на страните по предварителния договор.

Нормативното назначение на неустойката като акцесорно правно задължение е насочено към обезпечаване точното изпълнение на договорно задължение чрез своята обезщетителна и санкционна функция - заплащане на предварително уговореното обезщетение, без размерът на **действително** причинените от виновното неизпълнение на договорно задължение имуществени вреди да подлежи на доказване от изправния кредитор. Сходна обезщетителна функция притежава и задатъкът (с оглед действително изразената воля на страните по предварителния договор неизяснено остава дали ищецът е заплатил при развалянето („отказа“) от договора неустойка или задатък), поради което изложените по-сетне в мотивите правни съображения са идентични за тези два обезпечителни правни института. Както компенсаторно (за причинени имуществени вреди), така и заместващо (за причинени неимуществени вреди) обезщетение се дължи **само при виновно (субективно) поведение** на правно задължения субект в облигационното правоотношение - арг. чл. 81 ЗЗД, който предписва, че макар и длъжникът да е извършил противоправно деяние, вследствие на което е причинил имуществени вреди на друг правен субект, той **не отговаря**, ако **невъзможността** за изпълнението се дължи на причина, **която не може да му се вмени в ъв вина**. Или по друг начин казано - при безвиновна (обективна) невъзможност за изпълнение на договорно задължение длъжникът **не носи** имуществена отговорност за причинените на ответната страна по облигационното правоотношение вреди.

За да обоснове предявения деликтен иск, ищецът е навел фактическо твърдение, че поради противоправното поведение на служители, на които ответниците са възложили допускането и извършването на процесната подпорна стена - в отклонение от строителните книжа, не е изпълнил своето основно правно задължение - за прехвърли правото на собственост върху процесния имот в състояние, годно за ползване съобразно неговото предназначение, т.е. купувачът - „Девин инвест“ ЕООД, би бил възпрепятстван да ползва имота като складова база.

Самите твърдения на ищеца обосновават неговата безвиновна отговорност, тъй като невъзможността да се използва имотът не съобразно неговото предназначение (като складова база, до която след незаконното изграждане на подпорната стена е възпрепятстван транспортният достъп) не се дължи на неговото виновно поведение, а на действия на трети лица - **извън неговата воля и контрол** (той е изпълнил своите договорни задължения, като своевременно е сезирал и компетентните контролни държавни органи по законността на строителството - при РДНСК-Сектор Смолян, които към релевантния период са бил компетентни да установят незаконния строеж, като началникът на тази Регионална дирекция е следвало да издаде заповед за неговото спиране и премахване).

В случай че неизпълнението стане обективно невъзможно, т.е. когато **не се дължи** на субективните способности и волята на длъжника, респ. когато възможността за изпълнение не е под негов контрол – напр. вследствие на случайно събитие и непреодолима сила (форсмажор), е налице обективна невъзможност за осъществяване на уговорената престация, поради което договорът се разваля по право (арг. чл. 89 ЗЗД), като между страните по материалното правоотношение се прилагат правилата за носенето на риска (*casum sentit debitor* – рискът се носи от длъжника); респ. *res perit domino* – рискът се носи от собственика.

Обективната (невиновната) невъзможност за изпълнение представлява невъзможността да се изпълни едно вече породено и действително задължение - обективна

невъзможност да се осъществи дължимия резултат, настъпила след възникване на обективно обстоятелство, извън волята и контрола на длъжника. В този случай неизпълнението не е следствие на неполагане на дължимата грижа от страна на длъжника, а се дължи на причина, която не може да му се вмени във вина, **която го освобождава от отговорност** – арг. чл. 81, ал. 1 ЗЗД. Следователно, обективната невъзможност не трябва да е предизвикана от длъжника, който нито е могъл, нито е бил длъжен да я предвиди. Необходимо е да е налице естествена, присъща, закономерна зависимост (причинно-следствена връзка) между обективната пречка (случайното по произхода си събитие) и невъзможността за изпълнение. Едно събитие съставлява непреодолима пречка за изпълнение на задължението, ако е създало такова състояние, че с оглед на добросъвестността - с оглед на достъпните и практикувани способности за изпълнение, всички усилия на длъжника да престира биха били лишени от практически резултат.

В настоящия казус, в породеното между страните по предварителния договор за покупко-продажба относително правоотношение трети лица са интервенирали чрез своите противоправни действия, поради което е била налице обективна невъзможност за изпълнение на поетото договорно задължение - тъй като страните по предварителния договор са търговци, приложима е правната норма, уредена в чл. 306 ТЗ, регламентиращ института на непреодолимата сила.

Константна е практиката на ВКС, вкл. и такава, която е формирана по реда на чл. 290 ГПК, че е налице непреодолима сила и когато невъзможността от изпълнение на задължение по породено относително правоотношение се дължи на правомерни или незаконосъобразни действия на публични органи - напр. Решение № 739/10.11.2008 г. на ВКС по т. д. № 411/2008 г., II т. о., ТК и Решение № 1384/29.12.2008 г. на ВКС по гр. д. № 4740/2007 г., IV т. о., ГК.

Обещателят по процесния договор не е могъл и не е бил длъжен да знае (при пораждаване на процесното договорно правоотношение), че в отклонение от одобрените строителни книжа служители при ответниците ще изградят - без негово съгласие, подпорна стена, която ще възпрепятства достъпът до неговия имот. В този смисъл, **твърдяната** невъзможност от изпълнение (за прехвърляне на имота в състояние, годно да бъде използвано по предназначение като складова база - при безпрепятствен транспортен достъп) се дължи на обективни причини - извън волята и контрола на ищеца, поради което предварителният договор е следвало да бъде прекратен на основание чл. 306, ал. 5 ТЗ, респ. ако се приеме, че е приложима разпоредбата на чл. 89 ЗЗД - договорът се разваля по право, но в никой случай не се дължи твърдяното компенсаторно обезщетение - неустойка. Както бе изяснено, това акцесорно парично задължение би възникнало само при причинени имуществени вреди при **виновно** неизпълнение на договорно задължение - арг. чл. 81 ЗЗД. В този смисъл е и практиката на ВКС - напр. Решение № 739/10.11.2008 г. на ВКС по т. д. № 411/2008 г., II т. о. - „При тези фактически данни, законосъобразен и обоснован се явява направеният в обжалваното решение извод, че е налице **обективна невъзможност** за изпълнение на задълженията по приватизационния договор, което има за последица развалянето му по право съгласно чл. 89 ЗЗД. Развалянето на договора прекратява облигационното правоотношение, поради което липсва правно основание за ищеца да претендира от ответника изпълнение по този договор, **както и заплащане на неустойка** за забавено изпълнение”.

При така изяснените правнорелевантни факти и изложените правни доводи настоящата съдебна инстанция счита, че съобразно наведените в исковата молба фактически твърдения, обосноваващи предявените деликтни искове, не е възникнало потестативното право на купувача по предварителния договор с едностранно волеизявление да развали този двустранен договор поради **виновно** неизпълнение на договорно задължение от обещаателя,

поради което не се е породило и акцентното (добавъчното) задължение за заплащане на уговорената в чл. 12 от този договор компенсаторна неустойка при разваляне. В този смисъл, платеното от ищеца е без правно основание и не представлява за него имуществена вреда, която да е в причинно-следствена връзка с противоправното поведение на служители, полагащи труд при ответниците.

Само за пълнота на изложението, трябва да се изясни, че страните по едно относително правоотношение - арг. чл. 21, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, могат да уговорят свободно имуществената отговорност за причинени имуществени вреди при неизпълнение на договорно задължение (вкл. и компенсаторна неустойка при разваляне на двустранен договор поради виновно неизпълнение на договорно задължение), но тази тяхна уговорка по никакъв начин не обвързва третите лица, дори когато те са дефинитивен и неправомерно са се намесили в чуждо правоотношение, вследствие на което са причинени имуществени вреди на страните по чуждата договорна обвързаност. Те дължат поправяне на вредите в техния действителен обем, когато те са в причинно-следствена връзка с тяхното виновно противоправно поведение - арг. чл. 51, ал. 1, изр. 1 ЗЗД. Ищецът не установи до края на съдебното дирене и пред настоящата съдебна инстанция точно какви имуществени вреди би претърпял при развалянето на договора и техния размер (загуба на доход, разноски по премахването на сгради и за извършване на насип за осигуряване на достъп до имота и пр.). Този факт обаче и е ирелевантен за правилното решаване на правния спор, предмет на делото, тъй като съобразно основния принцип в българския граждански процес - диспозитивното начало (арг. чл. 6, ал. 2 ГПК), решаващата дейност на съда се съсредоточава само върху обема и вида на търсената съдебна защита, по отношение на които ще се формират обективните и субективните предели на силата на пресъдено нещо на влязлото в сила съдебно решение. Тъй като от събраните по делото доказателства не се установи, нито че противоправното поведение на служители при ответниците, изразяващо се в допускане и изпълнение на процесната подпорна стена в отклонение от одобрените строителни книжа, е в пряка причинно-следствена връзка с ограничаването на достъпа до процесния имот на ищеца, нито че е възникнало акционерно задължение за заплащане на компенсаторна неустойка при разваляне на предварителния договор при виновно неизпълнение на договорно задължение от обещаателя - в размер на исковата сума, предявените деликтни искове са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

С оглед на обстоятелството, че правният извод, до който въззивната инстанция е достигнала, съответства на крайните правни съждения на първоинстанционния съд, обжалваното решение следва да бъде потвърдено като правилно, а въззивната жалба да се остави без уважение.

При този изход на правния спор, предмет на настоящото съдебно производство, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. с чл. 273 ГПК в полза на въззиваемия „НЕК“ ЕАД следва да се присъдят сторените от него съдебни разноски пред въззивната инстанция в размер на сумата от 200 лв. - заплатено възнаграждение за изслушване на СТЕ, а на основание чл. 78, ал. 8 ГПК сумата от 300 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение за осъществено процесуално представителство пред САС. На основание чл. 78, ал. 8 ГПК във вр. с чл. 273 ГПК в полза на въззиваемия Агенция „Пътна инфраструктура“ трябва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на сумата от 200 лв. (негов процесуален представител не се е явявал в проведените пред САС две о. с. з.), а на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. с чл. 273 ГПК в полза на въззиваемия Община Девин - сумата от 5350 лв. представляващо уговорено и заплатено адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство пред САС (с оглед материалния интерес по въззивната жалба - 200000 лв., адвокатското възнаграждение в размер на 5530 лв. е съобразено с нормативно установения минимум, поради което

неоснователно се явява възражението на процесуалния представител на въззивника по чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на заплатеното от този въззиваем адвокатско възнаграждение).

Така мотивиран, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 3686/23.06.2020 г., постановено по гр. дело № 11572/2016 г. по описа на СГС, ГО, 8 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. чл. 78 ал. 8 ГПК във вр. с чл. 273 ГПК „БУЛГАРПЛОД ЕКСПОРТ ИМПОРТ“ ЕООД ЕИК 175040383, със седалище и адрес на управление гр. София, ж. к. „Студентски град“, бл. 58, вх. „В“ да **заплати** на АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Македония“ № 3 сумата от **200 лв.**; на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. с чл. 273 ГПК на ОБЩИНА ДЕВИН, с адрес гр. Девин, ул. „Дружба“ № 1 сумата от **5350 лв.**, а на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК, във вр. с чл. 273 ГПК на „НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ“ ЕАД, ЕИК 000649348, със седалище гр. София, ул. „Триадица“ № 8 сумата от **200 лв.** - съдебни разноски пред САС, както и сумата от **300 лв.** - юрисконсултско възнаграждение за осъщественото процесуално представителство пред САС

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от настоящото Решение да се връчи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____